

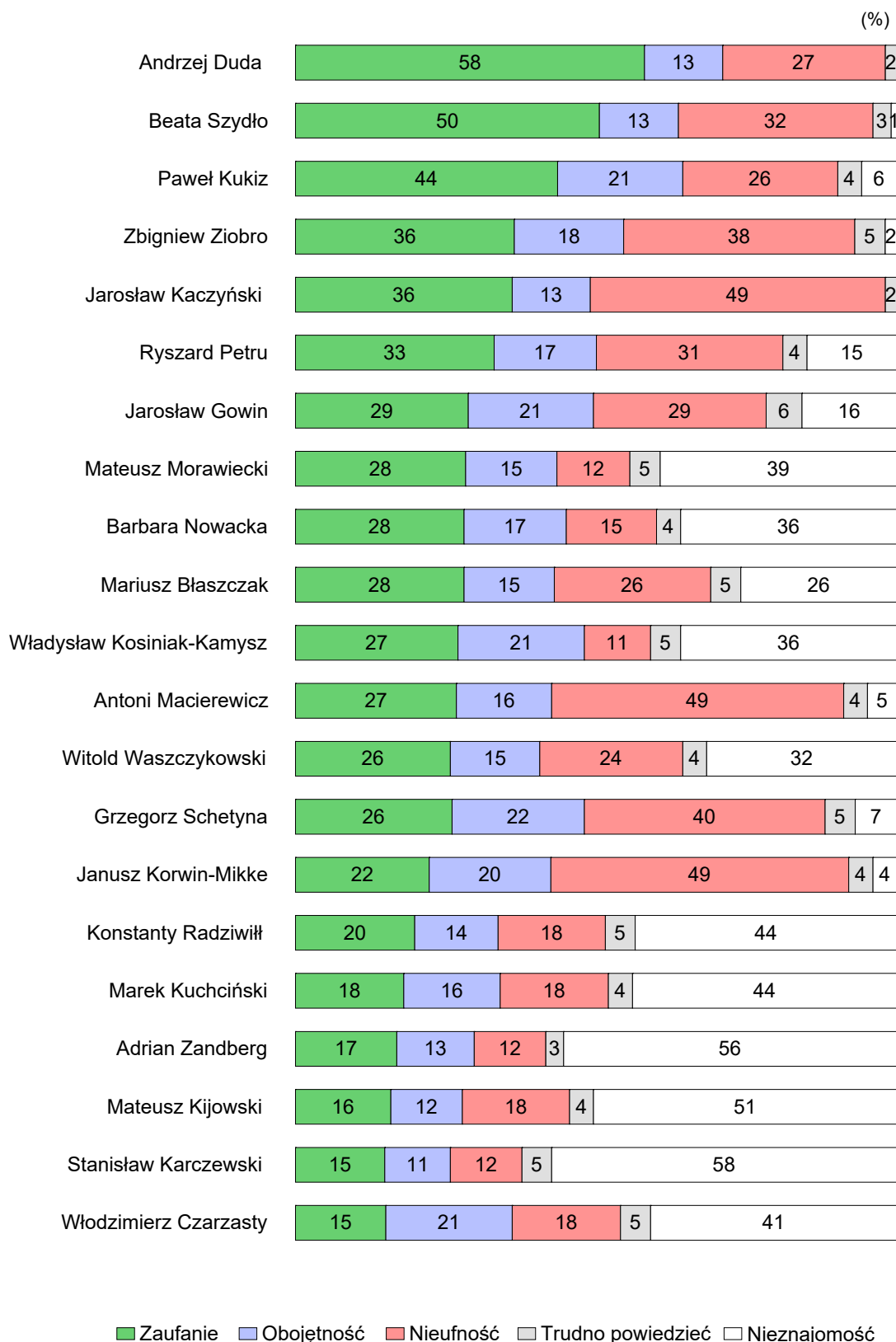
## Zaufanie do polityków w czerwcu

Przedruk i rozpowszechnianie  
tej publikacji **w całości** dozwolone  
wyłącznie za zgodą CBOS.  
Wykorzystanie **fragmentów**  
**oraz danych empirycznych**  
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej  
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa  
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl  
<http://www.cbos.pl>  
(48 22) 629 35 69





W czerwcu<sup>1</sup> największym zaufaniem Polaków, tak jak dotychczas, cieszy się prezydent Andrzej Duda. Od marca notowania prezydenta utrzymują się na stabilnym poziomie, minimalnie wyższym niż we wcześniejszych miesiącach. Obecnie zaufanie do głowy państwa deklaruje 58% ankietowanych, a więc nieznacznie więcej niż w ubiegłym miesiącu (wzrost o 1 punkt procentowy) i dokładnie tyle samo co w kwietniu.

Od maja niewiele zmieniło się także na kolejnych pozycjach rankingu. Tak jak dotychczas, drugim po prezydencie politykiem najczęściej spotykającym się z zaufaniem Polaków jest premier Beata Szydło, której ufa dokładnie połowa ankietowanych (50%, wzrost o 2 punkty procentowe). Trzecie miejsce, z wyraźną stratą do szefowej rządu, zajmuje Paweł Kukiz. Lider ruchu Kukiz'15, po majowym spadku notowań, po raz kolejny uzyskuje słabsze noty (44% deklaracji zaufania).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się już na niezbyt wysokim poziomie. Nieco ponad jedna trzecia ankietowanych ufa prezesowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu oraz szefowi resortu sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu Zbigniewowi Ziobrze (po 36% deklaracji zaufania). Co trzeci z badanych ma zaufanie do lidera Nowoczesnej Ryszarda Petru (33%). Kolejne miejsca w rankingu, z zaufaniem niespełna jednej trzeciej ankietowanych, zajmują: wicepremier oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin (29% wskazań), szef MSW Mariusz Błaszczak, wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki oraz liderka lewicy – współprzewodnicząca Twojego Ruchu Barbara Nowacka (po 28% wskazań). Nieznacznie mniej osób darzy zaufaniem lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza i szefa MON Antoniego Macierewicza (po 27% deklaracji zaufania), ministra spraw zagranicznych Witolda Waszczykowskiego i lidera PO Grzegorza Schetynę (po 26% deklaracji zaufania).

---

<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (313) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 czerwca 2016 roku na liczącej 1002 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Jeszcze niższy jest poziom zaufania do bardzo krytycznie odbieranego Janusza Korwin-Mikkego (22%) oraz polityków słabiej identyfikowanych, ocenianych przez węższe grupy badanych. Do tej kategorii zaliczają się m.in. minister zdrowia Konstanty Radziwiłł (20%), marszałek Sejmu Marek Kuchciński (18%) oraz – nierozpoznawani przez ponad połowę badanych – szef Partii Razem Adrian Zandberg i lider KOD Mateusz Kijowski (odpowiednio 17% i 16% deklaracji zaufania). Ostatnie miejsce w rankingu przypadło w tym miesiącu liderowi SLD Włodzimierzowi Czarzastemu, który również pozostaje politykiem stosunkowo słabo rozpoznawanym (41% deklaracji nieznamomości), a jednocześnie dość ambiwalentnie postrzeganym, oraz najmniej znanemu spośród uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej – marszałkowi Senatu Stanisławowi Karczewskiemu. Politykom tym ufa po 15% ankietowanych.

Z kolei z największą nieufnością ze strony badanych, tak jak przed miesiącem, spotykają się trzej politycy: Jarosław Kaczyński, Antoni Macierewicz i Janusz Korwin-Mikke – nie ufa im prawie połowa ankietowanych (po 49% wskazań). Relatywnie dużo, bo około dwie piąte ankietowanych nie ma zaufania do lidera PO Grzegorza Schetyny (40%) i Zbigniewa Ziobry (38%).

Podobnie jak miesiąc temu, w czerwcu do wyjątków należą politycy, którzy w ciągu ostatnich tygodni zyskali w ocenie badanych. Inaczej niż w maju, niewielkie korzystne zmiany dotyczą głównie czołowych przedstawicieli obozu rządzącego i, jak się wydaje, mają przede wszystkim charakter korekty ubiegłomiesięcznych notowań.

Lepsze niż miesiąc temu są m.in. aktualne oceny Jarosława Kaczyńskiego, który, po odnotowanym w maju pogorszeniu ocen, w czerwcu ponownie zyskał na zaufaniu (wzrost o 4 punkty procentowe), jednocześnie w takim samym stopniu ubyło badanych, którzy mu nie ufają (spadek nieufności o 4 punkty procentowe). Aktualne oceny prezesa PiS są więc niemal identyczne jak rejestrowane w poprzednich miesiącach – w marcu i kwietniu br. – i tym samym należą do jego najlepszych notowań od czasu ostatnich wyborów.

Nieco lepsze niż miesiąc temu są ponadto aktualne oceny premier Beaty Szydło oraz prezydenta Andrzeja Dudy. Korzystna zmiana w ocenach tych polityków wyraża się niewielkim, utrzymanym w granicach błędu pomiaru, spadkiem nieufności (po 3 punkty procentowe).

Tabela 1. Stosunek do polityków w czerwcu 2016

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VI '16	Różnica od V '16	VI '16	Różnica od V '16		
	w procentach					
Andrzej Duda	58	1	27	-3	13	0
Beata Szydło	50	2	32	-3	13	1
Paweł Kukiz	44	-1	26	-1	21	6
Zbigniew Ziobro	36	*	38	*	18	2
Jarosław Kaczyński	36	4	49	-4	13	0
Ryszard Petru	33	-6	31	2	17	15
Jarosław Gowin	29	-2	29	1	21	16
Mateusz Morawiecki	28	-1	12	2	15	39
Barbara Nowacka	28	-1	15	1	17	36
Mariusz Błaszczak	28	-1	26	-2	15	26
Władysław Kosiniak-Kamysz	27	-6	11	-3	21	36
Antoni Macierewicz	27	0	49	-2	16	5
Witold Waszczykowski	26	-1	24	-2	15	32
Grzegorz Schetyna	26	-5	40	6	22	7
Janusz Korwin-Mikke	22	1	49	-2	20	4
Konstanty Radziwiłł	20	0	18	6	14	44
Marek Kuchciński	18	-2	18	-3	16	44
Adrian Zandberg	17	-4	12	2	13	56
Mateusz Kijowski	16	-2	18	1	12	51
Stanisław Karczewski	15	-2	12	-1	11	58
Włodzimierz Czarzasty	15	-3	18	-2	21	41

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od –1 do –5, obojętność – 0.

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

\* W maju 2016 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2015									2016					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach														
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	18	20	23	22	30	31	29	28
W. Czarzasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	17	18	15
A. Duda	44	54	57	56	56	55	56	55	52	56	56	59	58	57	58
J. Gowin	25	-	27	25	25	27	25	29	30	27	29	33	35	31	29
J. Kaczyński	34	31	32	32	30	32	31	32	30	34	33	36	36	32	36
S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	15	15	17	15
M. Kijowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	15	18	16
J. Korwin-Mikke	19	19	18	14	15	17	14	18	-	-	-	-	22	21	22
W. Kosiniak-Kamysz	-	14	17	17	19	-	-	22	25	25	23	31	31	33	27
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	-	13	14	16	21	19	20	18
P. Kukiz	-	58	52	48	42	38	38	44	45	45	49	52	51	45	44
A. Macierewicz	18	18	-	-	-	-	16	19	22	26	26	28	28	27	27
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	18	22	24	31	28	29	28
B. Nowacka	-	-	14	17	19	18	25	26	-	-	-	-	-	29	28
R. Petru	-	-	14	16	17	20	23	30	39	37	36	39	41	39	33
K. Radziwiłł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	20	20
G. Schetyna	35	30	35	33	36	35	37	33	32	32	31	32	30	31	26
B. Szydło	-	-	30	37	37	37	39	43	46	49	49	52	52	48	50
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	-	16	19	22	31	28	27	26
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	21	17
Z. Ziobro	29	29	31	28	28	30	28	29	31	35	33	39	40	-	36



Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2015									2016					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach														
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	20	23	22	20	29	29	28	26
W. Czarzasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	20	17	20	18
A. Duda	24	24	18	19	16	21	20	19	30	28	27	28	29	30	27
J. Gowin	27	-	28	29	27	26	28	25	28	30	28	27	27	28	29
J. Kaczyński	48	50	46	48	49	50	50	49	53	49	50	49	48	53	49
S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	11	11	13	12
M. Kijowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	16	17	18
J. Korwin-Mikke	55	56	56	62	64	59	61	58	-	-	-	-	50	51	49
W. Kosiniak-Kamysz	-	10	9	8	8	-	-	7	11	12	14	15	12	14	11
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	-	16	17	14	16	18	21	18
P. Kukiz	-	12	17	24	27	28	30	27	27	28	25	25	22	27	26
A. Macierewicz	49	52	-	-	-	-	53	55	55	50	45	49	50	51	49
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	7	8	9	9	9	10	12
B. Nowacka	-	-	8	10	10	8	10	13	-	-	-	-	-	14	15
R. Petru	-	-	10	9	9	13	16	14	18	26	26	27	28	29	31
K. Radziwiłł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	12	18
G. Schetyna	23	25	25	26	24	23	21	24	27	32	32	34	35	34	40
B. Szydło	-	-	14	20	23	29	30	27	33	31	33	33	32	35	32
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	-	12	18	17	24	25	26	24
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	10	12
Z. Ziobro	40	39	38	42	41	39	40	41	44	39	39	39	38	-	38

Z kolei do polityków, którzy nieco stracili na zaufaniu społecznym, zaliczają się w tym miesiącu przede wszystkim liderzy opozycji.

Stosunkowo najbardziej pogorszyły się oceny szefa PO Grzegorza Schetyny. Zaufanie do niego zmalało o 5 punktów procentowych, a w jeszcze większym stopniu przybyło osób, które mu nie ufają (wzrost o 6 punktów). Gorsze od majowych są także aktualne notowania lidera Nowoczesnej Ryszarda Petru (spadek zaufania o 6 punktów). Równie dużo na zaufaniu społecznym stracił Władysław Kosiniak-Kamysz (spadek zaufania o 6 punktów), jednak w przypadku tego polityka spadek ten po części rekompensuje mniejszy niż w maju odsetek badanych mających do niego negatywne nastawienie (spadek nieufności o 3 punkty).

Słabszą rozpoznawalność i nieduże pogorszenie ubiegłomiesięcznych notowań rejestrujemy ponadto w przypadku mało znanego badanym lidera Partii Razem Adriana Zandberga. W porównaniu z majem odsetek identyfikujących go osób zmalał o 4 punkty procentowe i w takim samym stopniu ubyło badanych deklarujących do niego zaufanie.

Jedynym politykiem spośród przedstawicieli rządu i rządzącej partii, który w tym miesiącu stracił w ocenie badanych, jest minister zdrowia Konstanty Radziwiłł. Przedłużający się i zakończony dopiero pod koniec realizacji badania strajk pielęgniarek w CZD uruchomił dyskusję w mediach na temat kondycji służby zdrowia oraz odpowiedzialności za ten stan rzeczy obecnej i poprzednich ekip rządzących, ale także wywołał szereg komentarzy na temat postawy i zaangażowania obecnego szefa resortu w rozwiązanie tego sporu i – jak się okazuje – niekorzystnie zaważył na społecznych ocenach Konstantego Radziwiłła. Nie ubyło wprawdzie badanych deklarujących zaufanie do obecnego szefa resortu zdrowia, wyraźnie zwiększyła się jednak liczba jego zdeklarowanych przeciwników (wzrost nieufności o 6 punktów procentowych – z 12% w maju do 18% w czerwcu).

Notowania pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie zmieniły się znacząco od maja.

## ŚREDNIE OCEN

W naszym pytaniu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki

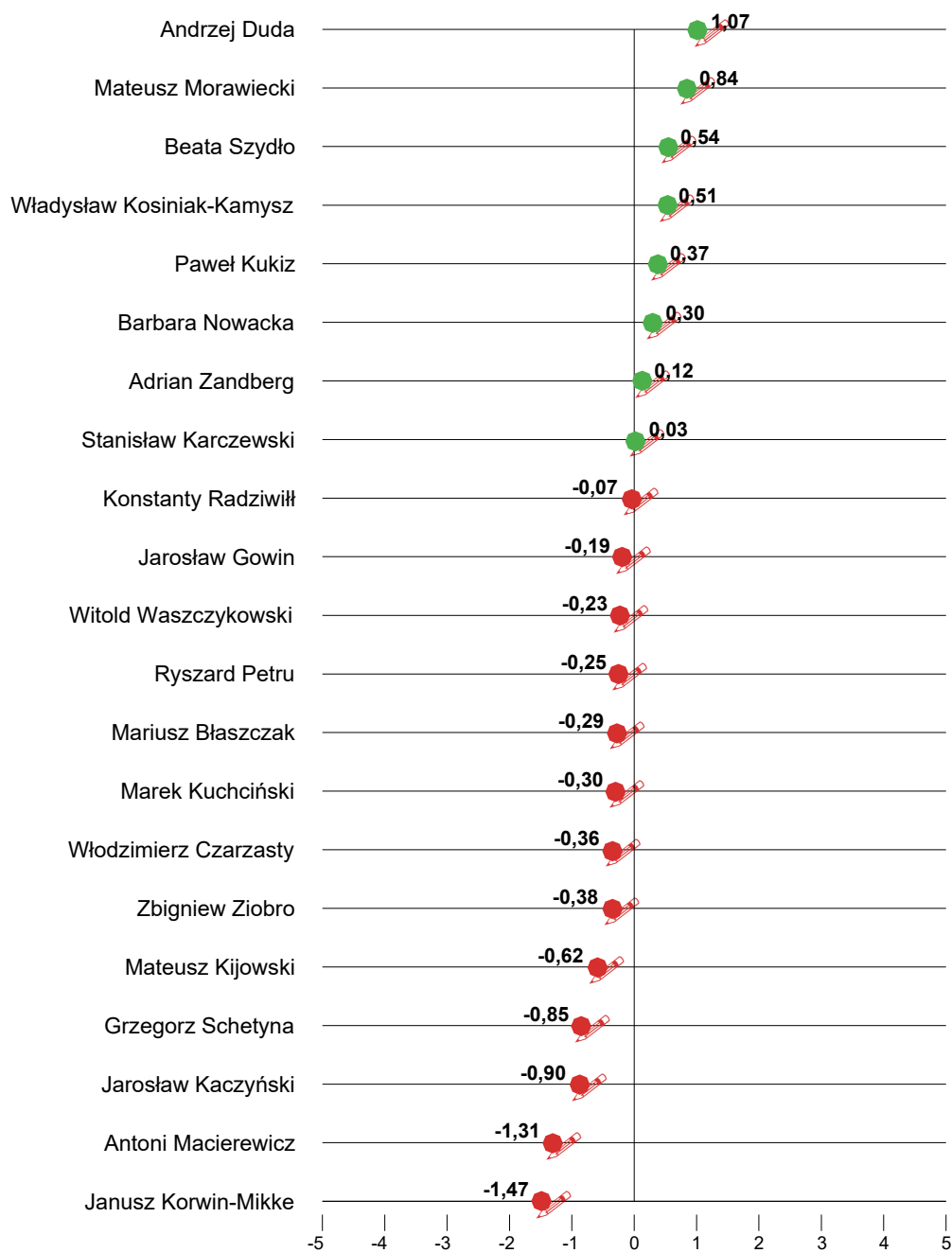
respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów +1 do +5), obojętność (0) oraz nieufność (-1 do -5) wobec poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności, które odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

Najlepiej odbieranym politykiem – jak świadczy wartość średniej ocen – jest obecnie prezydent Andrzej Duda (1,07). Niższą od prezydenta średnią uzyskał w tym miesiącu dotychczasowy lider tego rankingu – wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki – polityk wciąż stosunkowo mało znany badanym, ale bardzo dobrze oceniany przez identyfikujące go osoby (0,84). Kolejne miejsca – raczej z symboliczną niż faktyczną różnicą punktów – zajmują premier Beata Szydło (0,54) oraz lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (0,51). Pozytywne noty dość znacznie przeważają jeszcze w ocenach Pawła Kukiza (0,37) oraz Barbary Nowackiej (0,30). Pozostali politycy oceniani są już bardziej krytycznie.

Dodatnią średnią ocen, niemniej jednak bliską już wartości środka skali (0), a więc wskazującą na równoważenie się pozytywnych i negatywnych nastawień, mają lider partii Razem Adrian Zandberg oraz marszałek Senatu Stanisław Karczewski (średnie ocen wynoszą odpowiednio 0,12 i 0,03 punktu). Podobnie – negatywne noty tylko nieznacznie przeważają w ocenach ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła (średnia ocen wynosi -0,07).

Raczej niekorzystnie, choć z niezbyt dużą przewagą negatywnych głosów, wypada bilans ocen ministra nauki i szkolnictwa wyższego, wicepremiera Jarosława Gowina, szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego, lidera Nowoczesnej Ryszarda Petru, szefa MSW Mariusza Błaszczaka i marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (średnie ocen w granicach od -0,19 do -0,30 punktu). Nieco bardziej krytycznie odbierani są przewodniczący SLD Włodzimierz Czarzasty i minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro (średnie ocen wynoszą odpowiednio -0,36 i -0,38 punktu). O zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień i wyraźnie niekorzystnym wizerunku można natomiast mówić w przypadku lidera KOD Mateusza Kijowskiego (-0,62), a zwłaszcza szefa PO Grzegorza Schetyny (-0,85) i prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (-0,90). Zdecydowanie najgorzej wypada jednak bilans ocen Antoniego Macierewicza (-1,31) i Janusza Korwin-Mikkego (-1,47).

RYS. 1. ZAUFAŃIE DO POLITYKÓW W CZERWCU 2016 – ŚREDNIE NA SKALI OD -5 „GŁĘBOKA NIEUFNOŚĆ” DO +5 „PEŁNE ZAUFAŃIE”



Z porównania aktualnych i ubiegłomiesięcznych średnich ocen wynika, że żaden z uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie zyskał znacząco w opinii badanych. Pogorszyły się natomiast nieco notowania ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła (różnica średnich -0,39 punktu), a także Grzegorza Schetyny i Ryszarda Petru (spadki średnich ocen odpowiednio o -0,33 i -0,28 punktu).

Tabela 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmian)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	V '16	VI '16	Różnica
Jarosław Kaczyński	-1,14	-0,90	0,24
Andrzej Duda	0,86	1,07	0,21
Beata Szydło	0,38	0,54	0,16
Antoni Macierewicz	-1,43	-1,31	0,12
Marek Kuchciński	-0,41	-0,30	0,11
Witold Waszczykowski	-0,33	-0,23	0,10
Stanisław Karczewski	-0,04	0,03	0,07
Paweł Kukiz	0,34	0,37	0,03
Janusz Korwin-Mikke	-1,48	-1,47	0,01
Włodzimierz Czarzasty	-0,34	-0,36	-0,02
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,55	0,51	-0,04
Mariusz Błaszczak	-0,23	-0,29	-0,06
Mateusz Morawiecki	0,90	0,84	-0,06
Jarosław Gowin	-0,11	-0,19	-0,08
Barbara Nowacka	0,40	0,30	-0,10
Mateusz Kijowski	-0,40	-0,62	-0,22
Adrian Zandberg	0,37	0,12	-0,25
Ryszard Petru	0,03	-0,25	-0,28 *
Grzegorz Schetyna	-0,52	-0,85	-0,33 *
Konstanty Radziwiłł	0,32	-0,07	-0,39 *

\* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie ufności  $p = 0,05$



Liderem rankingu zaufania społecznego pozostaje prezydent Andrzej Duda. Na kolejnych miejscach lokują się premier Beata Szydło oraz Paweł Kukiz. Z największą nieufnością Polaków spotykają się Jarosław Kaczyński, Antoni Macierewicz i Janusz Korwin-Mikke.

Zmiany w czerwcowych notowaniach polityków, w stosunku do ubiegłego miesiąca, to z jednej strony niewielka, mająca charakter korekty, poprawa ocen czołowych przedstawicieli obozu rządzącego, z drugiej – dość wyraźny spadek notowań głównych przedstawicieli ugrupowań opozycyjnych. Wyjątkiem jest minister zdrowia Konstanty Radziwiłł, który w trakcie protestu pielęgniarek z CZD stracił na zaufaniu społecznym. Pogorszyły się także notowania szefów największych partii opozycyjnych – Grzegorza Schetyny i Ryszarda Petru.

Opracowała  
Agnieszka CYBULSKA